

PINKSTEREN

27 - 28 - 29 MEI 2023

**CYDONIA BAROCCA
MUZIEKFESTIVAL
GENT**

PROGRAMMABOEK

CYDONIA BAROCCA
27-28-29 MEI 2023
GENT
MIRY CONCERTZAAL

PROGRAMMABOEK

Johann Sebastian BACH (1685-1750)
Georg Philip TELEMANN (1681-1767)
Christoph GRAUPNER (1683-1760)
en de traverso

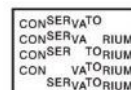
Onze fluitisten (linkerpagina - vbno en vlnr)

Patrick Beuckels, Aurélien Delage (F), Géraldine Clément, Myriam Graulus

Jan De Winne, Alexis Kossenko (F), Serge Saitta (F), Aryna Tsylianok

Marta Gawlas (Pl), Natsumi Kojima (Jp), Stefan Bracaval, Katrien Gaelens

met de steun van

PROGRAMMA van dag tot dag

zaterdag 27 mei 2023

15:00-16:00: recital   Con Fantasia
17:00-18:00: recital   Con Amore
20:00-21:30: avondconcert   Telemann entrepreneur
14:00-22:00: bar Cydonia

zondag 28 mei 2023

10:30-11:45:   Conférence Collection Kossenko
15:00-16:00: recital   *Hört doch! der sanften Flöten Chor*
17:00-18:00: recital   *Herzbrechend ist das Augenbrechen*
20:00-21:30: avondconcert   Swinging Flutes
14:00-22:00: bar Cydonia

maandag 29 mei 2023

15:00-16:00: recital   Musica da camera
18:00-19:30: slotconcert   Bach, Telemann, Graupner
19:30-21:00: receptie
14:00-22:00: bar Cydonia

CITATEN

Johann Joachim QUANTZ

Versuch einer Anweisung die Flöte traversiere zu spielen (1752)

Johann Joachim Quantzens,
Königl. Preussischen Kammermusikus,
Versuch einer Anweisung
die
Flöte traversiere
zu spielen;
mit verschiedenen,
zur Beförderung des guten Geschmacks
in der praktischen Musik
dienlichen Anmerkungen
begleitet,
und mit Exempeln erläutert.
Nebst XXIV. Kupfertafeln.
B 2 2 2 17
bey Johann Friedrich Bock. 1752.

Beste cydonianen,

met dezelfde soort gemengde gevoelens van vrees en trots van elk jaar stel ik u graag *Cydonia Barocca 2023 – 6de editie – traverso* voor. Het eigenzinnige festival dat mijn explorerende ziel beroert met kweepeer en Graupner. Vrees omdat het een project is dat ik zowel organisatorisch als financieel nauwelijks zelf kan dragen, en trots omdat het uiteindelijk met de hulp van lieve en trouwe collega's, familie en vrienden – en u, publiek - toch telkens weer lukt. Dank u wel, allemaal.

De formule blijft grotendeels dezelfde van de vorige edities in 2017 (blokfluit), 2018 (viola (d'amore)), 2019 (trompet en pauk), 2021 (fagot) en 2022 (klavecimbel). Ik houd koppig vast aan mijn drie barokke grootmeesters: Bach, Telemann en Graupner. En ik probeer koppig deze laatste naast de andere twee te plaatsen in de overtuiging dat het leren kennen, uitvoeren en beluisteren van zijn werken onze kennis van de barokke muziektaal alleen maar kan verfijnen en positief bijstellen.

Dit jaar dus de traverso: mijn eigen oorspronkelijk instrument, waardoor ik dit festival kan vullen met vele vrienden van vroeger en nu. Het wordt een *“driedaags festival vol prachtige, zoete, fluisterende, klagende, wiegende, wervelende en tedere fluitklanken uit de barok in een opeenvolging van solowerk, concerti, cantates, kamermuziek, jazz, oud en nieuw - middag- en avondconcerten, conférences en veel informatie ... en Bar Cydonia (lekkers met en zonder kweepeer).”*

Dus opnieuw een stevig vocaal gedeelte, en een strijkers- en continuogroep die zich het hele weekend spoeden van her naar der om de grote groep traversisten te begeleiden in allerlei combinaties. Alles samen een hechte en grote groep, waarbij iedereen het fijn vindt elkaar te ontmoeten en samen te spelen op een ongedwongen, avontuurlijke wijze.

Laat u gerust verrassen en meevoeren door onbekende klanken tijdens de vele concerten, door ons exclusief festivalbiertje, door wat lekkers of fris in Bar Cydonia, door gesprekken met musici, en nog zoveel meer.

Geniet van een weekend vol muziek!

Florian Heyerick
mei 2023

DE TRAVERSO

De *flauto traverso* herinnert ons aan de 17e eeuw in Frankrijk: de tijd waarin grote artistieke en culturele veranderingen plaatsvonden, Lodewijk XIVe en Jean-Baptiste Lully bekend waren aan het Franse hof en sociale status van de burger onder meer bepaald werd door betrokkenheid op de kunst.

De fluit is één van de oudste muzikale instrumenten en werd ook in de 17e eeuw volop gebruikt. Zowel de blokfluit als de traverso werden bespeeld, waarvan de blokfluit het meest populair was en daarom gebruikt werd in het orkest. Eind 17e eeuw ontwikkelde het orkest zich en zocht men een instrument dat expressiever en briljanter was dan de blokfluit in die tijd. De traverso bleek hiervoor uiterst geschikt te zijn, omdat men hiermee volop kon variëren in kleuren en dynamiek. In die tijd schreef Lully ook voor het eerst een orkestpartij voor de traverso, en ontstond de vraag naar een

methode voor dit instrument. Jacques-Martin Hotteterre is een naam die nauw verbonden is met de traverso, aangezien hij in die tijd de traverso ontwikkelde en bovendien een bekende methode schreef die vandaag de dag nog gebruikt wordt door iedereen die het instrument wil leren bespelen.

In de loop van de 19e eeuw ontwikkelde de fluit zich steeds verder en werden o.a. kleppen toegevoegd om de zuiverheid te verbeteren. Na talrijke veranderingen is hier de moderne fluit uit ontstaan, die men nu veelal gebruikt. Dit betekent echter niet dat de traverso tot de verleden tijd behoort. Tegenwoordig wordt de traverso nog steeds bespeeld om barokmuziek uit te voeren met authentieke instrumenten.

Het instrument

De traverso is doorgaans van hout gemaakt en doet qua uiterlijk sterk denken aan de moderne fluit. Zo wordt de traverso nu ook vaak als driedelig instrument gebouwd (in tegenstelling tot vroeger, toen vier of meer delen niet ongebruikelijk was). De zeven toongaten worden bij een traverso echter niet afgesloten door kleppen, al heeft men wel een enkele klep toegevoegd om de zuiverheid van sommige tonen te kunnen corrigeren. Het instrument is in D gestemd en de D is ook de laagste toon die men kan vormen. Over het algemeen is de traverso (zoals gebruikelijk in de 17e en 18e eeuw) in 415 Hz gestemd.

Het bespelen van de traverso vraagt om grote zorgvuldigheid als het gaat om toonvorming. Elke toon heeft zijn unieke klank en moet op een eigen wijze gevormd worden. Dit maakt het instrument uiterst geschikt om de grote afwisseling aan klankkleuren en karakters die Barokmuziek eigen is, uit te voeren.

www.duovarietas.nl

RECITAL

zaterdag 27 mei, 15:00

Con fantasia

Myriam Graulus, docent Conservatorium Gent
met haar studenten van vroeger en nu

Fantasia

De fantasien voor traverso van Telemann zijn dagelijkse kost voor een fluitist, zowel tijdens de opleiding als in het concertleven.

In deze kleine juweeltjes, die ongetwijfeld in menige huiskamer weerklonken, toont hij zich zoals steeds een meester in het beheersen van de nationale stijlen met schier onophoudelijke ideeën en - letterlijk - fantasie!

1. Fantasia in A (Vivace – Allegro)
2. Fantasia in a (Grave – Vivace – Adagio – Allegro)
3. Fantasia in h (Largo – Vivace – Largo – Vivace – Allegro)
4. Fantasia in Bes (Andante – Allegro – Presto)
5. Fantasia in C (Presto – Largo – Presto – Dolce – Allegro – Allegro)
6. Fantasia in d (Dolce – Allegro – Spirituoso)
7. Fantasia in D (Alla francese – Presto)
8. Fantasia in e (Largo – Spirituoso – Allegro)
9. Fantasia in E (Affettuoso – Allegro – Grave – Vivace)
10. Fantasia in fis (A Tempo giusto – Presto – Moderato)
11. Fantasia in G (Allegro – Adagio – Vivace – Allegro)
12. Fantasia in g (Grave – Allegro – Grave – Allegro – Dolce – Allegro – Presto)

RECITAL

zaterdag 27 mei, 17:00

Con amore

PROGRAMMA

Christoph GRAUPNER (1683-1760)

Aria "Höre, Vater, Zions Flehen" uit cantate "Preise, Jerusalem, den Herrn",

GWV 1173/30b, voor Reformatiedag 1730

sopraan, flauto d'amore, oboe d'amore, strijkers en basso continuo

Christoph GRAUPNER (1683-1760)

Trionsonate in d, GWV 207

traverso, viola d'amore en continuo

Senz' accelerenza - Largo - Allegro, ma non presto

Johann Sebastian BACH (1685-1750)

Aria "Nur durch Lieb und durch Erbarmen" uit cantate "Ihr, die ihr euch von Christo nennet",

BWV 164 voor 13^e zondag na Trinitatis 1725

alt, 2 fluiten en continuo

Christoph GRAUPNER (1683-1760)

Concerto in G, GWV 333 voor flauto / oboe / viola d'amore, strijkers en continuo

(zonder tempi)

Johann Sebastian BACH (1685-1750)

Aria "Ach, ziehe die Seele mit Seilen der Liebe" uit cantate "Herr Christ, der ein'ge Gottessohn",

BWV 96, voor de 18de zondag na Trinitatis 1724

tenor, fluit en continuo

Christoph GRAUPNER (1683-1760)

Dictum, aria en koraal uit cantate "Betrübter Tag", GWV 1127/30, voor Goede Vrijdag 1730

sopraan, alt, tenor, bas, flauto d'amore, oboe d'amore, strijkers en continuo

UITVOERDERS

Jan De Winne, Alexis Kossenko: *flauto d'amore*

Patrick Beuckels, Aryna Tsylianok (3), Katrien Gaelens (2), Beniamino Paganini (5): *traverso*

Nele Vertommen: *oboe d'amore*

Swantje Hoffmann, *viool* - Arwen Bouw, *viool en viola d'amore* - Simon Heyerick, *altviool* - Bernard

Woltéche, *cello* - Elise Christiaens, *violone* - Dirk Moelants, *gamba* - Guy Penson, *continuo*

Aurélie Moreels, *sopraan* - Anaïs Brulez, *alt* - Marco Van Baaren, *tenor* - François Héraud, *bas*

Florian Heyerick, *artistieke leiding*

Graupner

Höre, Vater, Zions Flehen,
lass Dein Wort im Schwange gehen,
segne dessen Kraft und Schein.
Gib auch Gnad' von Deinem Thron,
Dich, Dein Wort und Deinen Sohn
rein und freudig zu bekennen.
Lass uns, wie wir uns hier nennen,
Evangelisch tun und sein.

Graupner

Betrübter Tag!
In Zion tönen bitt're Klagen,
sein König wird ans Kreuz geschlagen.
Ach, wer vermag den schweren Jammer auszusagen,
dass Zions Hirt geschlagen wird.
Betrübter Tag!
Die Schafe geh´n zerstreut.
O Schmerz, o Traurigkeit!

Jesus leidet Tod und Schmerzen.
Nähm´ es nur die Welt zu Herzen,
ach! Er stürbe noch einmal.
Aber, ach, das tolle Wesen!
Dass die Welt nicht will genesen,
das ist Ihm die größte Qual.

O Traurigkeit,
o Herzeleid!
Ist das nicht zu beklagen?
Gott, des Vaters einig´s Kind
wird ins Grab getragen.

Bach

BWV 164

Nur durch Lieb und durch Erbarmen
werden wir Gott selber gleich.
Samaritergleiche Herzen
lassen fremden Schmerz sich schmerzen
und sind an Erbarmung reich.

BWV 96

Ach, ziehe die Seele mit Seilen der Liebe,
o Jesu, ach zeige dich kräftig in ihr.
Erleuchte sie, daß sie dich gläubig erkenne,
gib, daß sie mit heiligen Flammen entbrenne,
ach würke ein gläubiges Dürsten nach dir!

Weil die gute Wirkung einer Musik, von demjenigen, der sich mit einer Haupt- oder concertirenden Stimme hören lässt, nicht allein abhängt, sondern die begleitenden Instrumentisten das Ihrige auch dabey in Acht zu nehmen haben ...

AVONDCONCERT

zaterdag 27 mei, 20:00

TELEMANN entrepreneur

Georg Philip TELEMANN (1681-1767)

PROGRAMMA

Sonate in G, TWV 40:111, uit "Der getreue Musikmeister" (1728)

voor traverso en viola pomposa (viool)

Dolce – Scherzando – Largo e misurato – Vivace e staccato

Triosonate in d, TWV 42:d4, uit "Essercizii Musici" (1739/40)

voor traverso, hobo en basso continuo

Largo – Allegro – Affettuoso – Presto

Sonate in A, TWV 41:A3, uit "12 Sonate Metodiche", (1728) , nr. 2

voor traverso en basso continuo

Adagio – Vivace – Cortesemente - Vivace

"Pariser Quartet" in D, TWV 43:D3, uit "Nouveaux quatuor en six suites" (1738)

fluit, viool violoncello en continuo

Prélude (Vivement) – Tendrement – Vite - Gaiement

Sonate in D, TWV 41:D8, uit "12 Solos à Violon ou Traversiere avec la Basse chiffrée" (1734)

voor traverso en basso continuo

Andante – Allegro – Largo - Presto

Suite in e, TWV 55:e1, uit "Musique de Table, Première Production" (1733)

Ouverture (lentement-vite) – Réjouissance – Rondeau – Lourée – Paasepied – Air, un peu vivement – Gigue – Conclusion

voor 2 traversi, strijkers en basso continuo

UITVOERDERS

Jan De Winne (5) , Patrick Beuckels (3) , Katrien Gaelens (4) , Serge Saïtta (1,6) , Marta Gawlas (6) , Beniamino Paganini (2) : *traverso*

Nele Vertommen, *hobo*

Swantje Hoffmann, *viool* - Arwen Bouw, *viool* - Simon Heyerick, *altviool* - Bernard Woltéche, *cello* -

Elise Christiaens, *violone* - Igor Sirotinski, *luit* - Guy Penson, Aurélien Delage, *continuo*

Florian Heyerick, *artistieke leiding*

Es ist keinem Anfänger zu rathen, sich vor der Zeit mit galanten Stücken, oder gar mit dem Adagio einzulassen.

Telemann besteedde veel tijd en energie in het leveren van bruikbare ontspanningsmuziek met pedagogische ondertoon aan de muziekminnende burgerij. Vele van zijn werken kunnen gezien worden binnen het kader van deze opkomende muziekbusiness: eenvoudige en charmante niet te lange werkjes, speelklaar geleverd van hoge kwaliteit. Het betekende voor hem extra bekendheid en verdienste.

Een niet exhaustief overzicht van de grotere projecten:

- 1716 Kleine kammermusik
- 1718 Autobiografie 1
- 1725 *Harmonischer Gottesdienst*
- 1727 *Auszug derjenigen Arien*
- 1728 7x7+1 Menuet I
- 1728 Der getreue Musikmeister
- 1728/32 12 Sonate Metodiche
- 1729 Autobiografie 2
- 1730 *Fast Allgemeines Liederbuch*
- 1730 7x7+1 Menuet II
- 1731 XX Kleine Fugen
- 1731 3 Trietti methodichi e 3 Scherzi
- 1731 *Fortsetzung des Harmonischen Gottesdienstes*

- 1733 12+12+36+6 Fantasien
- 1733 Musique de Table en Trois Productions
- 1733 6 Quatuors ou Trios (2)
- 1734 12 Solos à violon ou traversiere avec la basse chiffrée
- 1734 **verkoop van kopergravures**
- 1734/35 Pyrmonter Kurwoche, Corellisierende Sonaten
- 1735 *Singe-, Spiel- und Generalbassübungen*
- 1734 Scherzi Melodichi
- 1734 Six Concerts et Six Suites ...
- 1738 XIX Canons Mélodieux ou VI Sonates en Duo
- 1730/38 Pariser Quartette / Quadri / Nouveaux Quatuors
- 1739/40 Essercizii Musici (12 Trio + 12 Solo voor 6 instr)
- 1740 Autobiografie 3
- 1740+ Autobiografie 4
- 1741 *24 Oden*
- 1744 *Musikalisches Lob Gottes*

VOORDRACHT

zondag 28 mei, 10:30-11:45

Conférence Collectie Kossenko

De wereldvermaarde fluitverzameling van Alexis Kossenko wordt door hemzelf voorgesteld met beeld en klank.

Bei fabelhaften und ungewissen Erzählungen vom Ursprunge der Flöten so in die quere vor den Mund gehalten werden, will ich mich nicht aufhalten.

GEORGIVS PHILIPPVS TELEMANN
REIPVBLICAE HAMBVRGENSIS DIRECTOR
CHORI MVSICI,
Natus Magdeburgi MDCLXXXI die 14. Martii.

RECITAL

zondag 28 mei, 15:00

Hört doch! der sanften Flöten Chor

PROGRAMMA

Johann Sebastian BACH (1685-1750)

Aria "Hört doch!" uit de cantate "Schleicht, spielende Wellen"
BWV 206 (1734/36) voor de verjaardag van August III van Polen
sopraan (Pleiß), 3 fluiten en continuo

Christoph GRAUPNER (1683-1760)

Ouverture in g, GWV 470, voor 2 fluiten, strijkers en continuo
(-) / Tempo d'alla breve (allegro)

Christoph GRAUPNER (1683-1760)

Concerto in D, GWV 312, voor fluit, strijkers en continuo
(), Siciliana, Alla breve/Un poco allegro

Johann Sebastian BACH (1685-1750)

Sonate in C, BWV 1033, voor fluit en continuo
Andante/presto – Allegro – Adagio – Menuetto I/II

Benedictus, aria uit de Mis in h (Hohe Messe), BWV 232
voor tenor, fluit en continuo

Georg Philip TELEMANN (1681-1767)

Aria "Die ihr Gottes Gnad' versäümet" uit de Brockes-Passion (1716), TWV 5:1
sopraan (Tochter Zion), 2 fluiten en continuo

Cantate "Kein Vogel kann im weiten Fliegen", TWV 1:994, voor de 10de zondag na Trinitatis,
uit "Harmonischer Gottesdienst nr. 44" (1725-26)

mezzo, traverso en continuo

Aria – Reciet – Aria

UITVOERDERS

Serge Saitta (1,7), Jan De Winne (4), Natsumi Kojima (2), Patrick Beuckels (5,6), Géraldine Clément
(2), Aryna Tsylianok (6), Marta Gawlas (1), Beniamino Paganini (3): *traverso*

Swantje Hoffmann, *viool* - Arwen Bouw, *viool* - Simon Heyerick, *altviool* - Bernard Woltéche, Tine
Van Parys, *cello* - Guy Penson, Aurélien Delage, *continuo*

Morgane Heyse, *sopraan* - Matthieu Péyregne, *tenor* - François Héraud, *bas*

Florian Heyerick, *artistieke leiding*

Bach: Aria

Hört doch! Der sanften Flöten Chor
erfreut die Brust, ergötzt das Ohr.
Der unzertrennten Eintracht Stärke
macht diese nette Harmonie
und tut noch größere Wunderwerke,
dies merkt und stimmt doch auch wie sie!

Telemann, Brockespassion

Sünder, schaut mit Furcht und Zagen
eurer Sünden Scheusal an,
da derselben Straf und Plagen
Gottes Sohn kaum tragen kann.

Telemann (1681-1767) Der Harmonische Gottesdienst

44, 10. Sonntag nach Trinitatis

Kein Vogel kann im weiten Fliegen (TWV 1:994) 1. Kor.
12, 1 – 11

Arie

Kein Vogel kann im weiten Fliegen
die Schwingen der steigenden Adler besiegen,
er hebe sich gleich noch so hoch empor.
Doch tut ´s dem Adler im Gesange
mit ihrer Gurgel reinem Klange
die kleinste Nachtigall zuvor.

Rezitativ

Kein Mensch darf den geringer Schätzen,
der etwa ihm in einer Wissenschaft nicht beizusetzen;
was dem in einem Stücke fehlet,
ist ihm vielleicht an andern zugezählet.
Ein jeder suche nur die ihm von Gottes Händen
vertrauten Gaben nicht lässig zu vergraben,
nicht unrechtmäßig anzuwenden.
Gott teilet sie zu aller Nutzen aus,
der fragt auch, wann er, eh man ´s meint,
dereinst zur Rechenschaft erscheinet:
Wie hieltest du mit deinen Gütern haus?

Arie

Erwäge, sichrer Mensch, mit Beben,
daß Gott dereinst nach diesem Leben
zu jedermann: „Tu Rechnung“ spricht.
Sonst wird dies Wort beim Fall der Erden
dir noch ein stärker Donner werden,
als der ihr ganzes Rund zerbricht.

Das erste was zu einem, der ein guter Musiker werden will, erfordert wird, ist: ein besonders gutes Talent, oder Naturgaben.

RECITAL

zondag 28 mei, 17:00

Herzbrechend ist das Augenbrechen

PROGRAMMA

Georg Philip TELEMANN (1681-1767)

Concerto in D, TWV 51:D2 voor fluit, strijkers en continuo

Moderato – Allegro – Largo – Vivace

Johann Sebastian BACH (1685-1750)

Aria "Wo wird in diesem Jammertal" uit de cantate "Ach, lieben Christen, seid getrost",

BWV 114, voor de 17de zondag na Trinitatis

tenor, traverso en continuo

Georg Philip TELEMANN (1681-1767)

Cantate "Herzbrechend ist das Augenbrechen", TWV 1:782a, voor de 16de zondag na Trinitatis,
uit "Fortsetzung des Harmonischen Gottesdienstes" (1732-33)

sopraan, 2 traversi en continuo

Aria – Reciet – Aria

Aria "Des Himmels Langmuth" uit de cantate "Ich muss auf den Berge weinen", TWV 1:851 (1723)

sopraan, traverso, viool en continuo

Christoph GRAUPNER (1683-1760)

Concerto in e, GWV 321, voor 2 fluiten, strijkers en continuo

Largo – Allabreve - () - Vivace

UITVOERDERS

Marta Gawlas (1) - Alexis Kossenko (2, 4, 5) - Aurélien Delage, Beniamino Paganini (3) - Patrick Beuckels (5): *traverso*

Swantje Hoffmann, *viol* - Arwen Bouw, *viol* - Simon Heyerick, *altviol* - Bernard Woltéche, Tine Van Parys, *cello* - Guy Penson, *continuo*

Zoé Pireaux, *sopraan* - Matthieu Péyregne, *tenor*

Florian Heyerick, *artistieke leiding*

Bach BWV 114

Wo wird in diesem Jammertale
vor meinen Geist die Zuflucht sein?
Allein zu Jesu Vaterhänden
will ich mich in der Schwachheit wenden,
sonst weiß ich weder aus noch ein.

Telemann

Des Himmels Langmuth dauert lange,
bis sein erschrecklich Zorn-Gericht
Durch die erzürnten Wolcken bricht.

Ja Sodom muß sich selbst verdammen
und trägt die geilen Laster-Flammen
zu dem gerechten Untergange,
eh Gott das letzte Urtheil spricht.

Telemann Kantata

Herzbrechend ist das Augenbrechen,
wenn wahre Freunde sterbend sprechen:
es muss nun mehr geschieden sein!
Wenn uns zuletzt, mit starren Blicken,
die kalten Haende kraftlos druecken,
so fuehlt die Seele selber Pein.

Man spreche nicht ein gar zu langes Ach!
Man hemme doch sein klaeglich Tun!
Da Tote, die im Herzen sterben, von ihrer Arbeit
ruhn:
denn ihre Werke folgen ihnen nach.
Die Gottes Kinder sind, die sind auch Gottes Erben:
sie sollen Gott in ihrem Gleische sehn
und noch viel herrlicher zum Leben auferstehn.

Bewaehrtes Mittel suesser Ruhe,
Tod komm nur her und nimm mich hin!
Ihr Glieder moegt in Staub zergehen!
Ihr sollt doch herrlich auferstehen,
weil ich ein Glied an Jesu bin.

Wie was Bachs virtuoze traversist anno 1724?

Er is veel gespeculeerd over de identiteit van de virtuoze traversospeler die in Bachs cantates tussen 6 augustus en 19 november 1724 vrijwel wekelijks uiterst veeleisende partijen vertolkt. Ardal Powell en David Lasocki schreven erover in het blad *Early Music* van februari 1995. De meest waarschijnlijke kandidaten zijn de rechtenstudent Friedrich Gottlieb Wild (1700–1762) die ook orgel- en compositieles bij Bach had en wiens medewerking als traversist Bach dankbaar vermeldde in diens getuigschrift van 1727, of zijn collega Christoph Gottlob Wecker (1707-1774) van wie we een vergelijkbaar getuigschrift uit 1729 kennen. William Scheide (*Bach Jahrbuch* 2003) oppert dat het Johann Gottlieb Würdig was, in Bachs Köthener periode lid van de hofkapel aldaar en door Bach naar Leipzig meegetroond bij zijn bezoek aan Köthen in juli 1724. De Nederlandse traversist Marten Root (*Fluit*, 23(2015)2, p. 30-31) vermoedt zelfs dat het de franse traversovirtuoos Pierre Gabriel Buffardin (1690-1768) geweest zou kunnen zijn, die in 1713 de traverso in het wereldberoemde Dresdener Hoforkest introduceerde en sedert Bachs optreden aldaar in de wedstrijd met Marchand (1717) een goede bekende van Bach was; hij was waarschijnlijk ook de fluitist met wie Bach toen de première uitvoerde van wat later zijn Vijfde Brandenburgs Concert (BWV 1050) zou worden. We weten dat Buffardin medio 1724 Bach bezocht, maar drie maanden? op het hoogtepunt van zijn carrière?

AVONDCONCERT
zondag 28 mei, 20:00

Swinging Flutes
Jazz met Bracaval

Stefan Bracaval, fluit
Hans Van Oost, gitaar
Hendrik Vanattenhoven, contrabas

Frederik Neyrinck: Samsa Echo voor basfluit solo (2011)
Carla Rees: Prelude to a Fantasia (2017) for baroque flute
Astor Piazzolla: Tango-étude 4

Katrien Gaelens (1,3), Anna Tetslakova (2), Alexis Kossenko (3): dwarsfluit (alt, bas)

RECITAL

maandag 28 juni, 15:00

Musica da camera

PROGRAMMA

Johann Sebastian BACH (1685-1750)

Triosonate in G, BWV 1039, voor 2 fluiten en continuo

Adagio – Allegro ma non presto – Adagio e piano – Presto

Georg Philip TELEMANN (1681-1767)

Suite in d, TWV 42:d3, uit "6 Concerts et 6 Suites" (1734) voor traverso, klavecimbel en continuo

Dolce/Allegro – Vivace – Allegro – Andante – Presto – Moderato - Vivace

Johann Sebastian BACH (1685-1750)

Sonate in E, BWV 1035, voor traverso en continuo (1741)

Adagio ma non tanto – Allegro – Siciliano – Allegro assai

Georg Philip TELEMANN (1681-1767)

Kwartet in e, TWV 43:e3, voor 2 fluiten, violoncello en continuo

Largo – Presto – Cantabile – Allegro

UITVOERDERS

Marta Gawlas, Natsumi Kojima: *traverso*

Beniamino Paganini, Aurélien Delage: *traverso én klavecimbel*

Tine Van Parys: *cello*

SLOTCONCERT

maandag 29 mei, 18:00

PROGRAMMA

Christoph GRAUPNER (1683-1760)

“Lass dir wohlgefallen die Rede meines Mundes”, cantate voor Rogate 1753

sopraan, alt, tenor, bas, 2 fluiten, altviool, strijkers en continuo

Dictum (T) – Reciet (B) – Aria (B) – Reciet (S) – Aria (S) – Reciet (T) – Koraal (satb)

Georg Philip TELEMANN (1681-1767)

Concerto in h, TWV 53:h1, voor 2 traversi, calchedon, strijkers en continuo

Grave – Vivace – Dolce – Allegro

Johann Sebastian BACH (1685-1750)

Missa Brevis in A, BWV 234 (1738?)

sopraan, alt, tenor, bas, 2 fluiten, strijkers en continuo

Kyrie (satb) – Gloria (satb) – Domine Deus (B) – Qui tollis (S) – Quoniam (A) – Cum Sancto Spiritu (satb)

UITVOERDERS

Traverso: Katrien Gaelens, Géraldine Clément (1) - Alexis Kossenko, Jan De Winne (2) - Patrick Beuckels, Aryna Tsylianok (3)

Vocaal ensemble Le Concert Étésien:

Alexandros Kavvadas (dir.), Morgane Heyse, Aurélie Moreels, Zoé Pireaux (S), Angelica Monje Torrez, Anaïs Brullez (A), Matthieu Péyregne, Marco van Baaren (T), Samuel Namotte, François Héraud (B)

instrumentaal ensemble: Swantje Hoffmann, Arwen Bouw, Simon Heyerick, Bernard Woltèche, Géry Cambier, Igor Sirotinski, Guy Penson, Jan Devlieger

Artistieke leiding: Florian Heyerick

Graupner: Kantate

Dictum (T)

Lass Dir wohlgefallen die Rede meines Mundes
und das Gespräch meines Herzens vor Dir, Herr,
mein Hort und mein Erlöser.

Rezitativ (B)

Mein schwaches Lallen
kann Dir, o Vater, nicht missfallen.
Ich bete,
wie mich mein Jesus heißt,
allein in seinem Namen.
Und wenn ich vor Dich trete,
so spricht Dein werter Geist
das „Abba“ selbst in mir.
Drum hofft mein Herz ein frohes Amen,
doch anderst nicht, denn es gefalle Dir.

Arie (B)

Kommt, ihr Fromme, kommt und betet!
Gottes Sohn
bahnt den Weg zum Gnadenthron.
Seine Liebe spricht für euch
und Sein Geist hilft „Abba“ schreien.
Euer Beten muß gedeihen,
ja, das Amen schallt sogleich.

Rezitativ (S)

Wie soll doch Deine Schar
Dich, hoher Priester, sattsam loben?
Du herrschest droben,
doch nimmst Du hier die Deinen wahr.
Ihr Zustand geht Dir nah,
Dein Vorspruch sorgt, sie zu erfreuen.
So bald sie nur den Weihrauch streuen,
so spricht der Vater: ja.
Er liebet sie um Deinetwillen.
Sein Vaterherze bricht,
wenn ihre Sehnsucht betend spricht.
Du selbst hilfst, ihr Gesuch erfüllen.

Arie (S)

Sprich, mein Herz, Der Vater höret!
Jesus' Vorwort stimmt mit ein.
Wollen keine Worte kommen,
ei, so lass die Seufzer schrei'n.
Das Verlangen derer Frommen
soll bei Ihm erhöret sein.

Rezitativ (T)

Wie freudig werd' ich steh'n,
wenn Gott mir meine Hände füllet,
wenn Er mein Flehen stillt,
wenn die Verheißungen
in die Erfüllung geh'n.
Es soll so Mund und Herz alsdenn
sein Dank- und Freudenopfer bringen
und mit verklärten Lippen singen:

Choral

Ehr' sei Gott in dem höchsten Thron
und Christo, Seinem ein'gen Sohn,
samt dem Tröster, dem Heil'gen Geist,
der uns Sein' Hülff' allzeit beweist.
Dem sei Lob, Preis und Ehr' allzeit
von nun an bis in Ewigkeit.

Bach: Missa brevis

Kyrie eleison,
Christe eleison,
Kyrie eleison.

Gloria in excelsis Deo,
et in terra pax
hominibus bonae voluntatis.
Laudamus te, benedicimus te,
adoramus te, glorificamus te.
Gratias agimus tibi
propter magnam gloriam tuam.

Aria (B)

Domine Deus, Rex coelestis,
Deus Pater omnipotens,
Domine Fili unigenite Jesu Christe,
Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris.

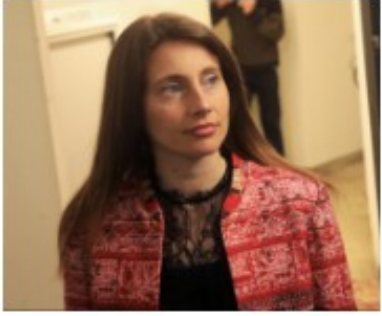

Aria (S)

Qui tollis peccata mundi,
miserere nobis,
suscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dexteram Patris,
miserere nobis.

Aria (A)

Quoniam tu solus sanctus,
tu solus Dominus,
tu solus altissimus Jesu Christe.

Cum Sancto Spiritu
in gloria Dei Patris, Amen.

		<i>Le Concert Étésien:</i> Morgane Heyse Aurélie Moreels Zoé Pireaux Angelica Monje Torrez Anaïs Brullez
		Marco van Baaren Matthieu Péyregne François Héraud Samuel Namotte Alexandros Kavvadas, directie

Instrumentaal ensemble (rechts, vbo en vlnr)
Guy Penson, Bernard Woltèche, Florian Heyerick
Nele Vertommen, Arwen Bouw, Jan Devlieger, Elise Christiaens, Gery Cambier
Swantje Hoffmann, Simon Heyerick, Tine Van Parys, Dirk Moelants, Igor Sirotinski

